

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Освітня програма	1321 Логістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Придніпровська державна академія будівництва та архітектури"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1321
Назва ОП	Логістика
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Федорова Вікторія Олександрівна, Коверга Сергій В'ячеславович, Скрипнікова Олена Сергіївна, Козирєва Олена Вадимівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	відсутній
Дати візиту до ЗВО	27.05.2020 р. – 29.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/form-se/1303/view>

Програма візиту експертної групи <https://office.naqa.gov.ua/23a9ebf9-2f2b-48fa-aa90-a2eb97a893ac>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У ДВНЗ ПДАБА цілі освітньої програми «Логістика» першого (бакалаврського рівня) вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальності 073 "Менеджмент" визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності менеджмент, ринку праці, управління логістичною діяльністю будівельної сфери на регіональному рівні, що передбачає застосування професійних компетентностей в сфері логістики на галузевому та регіональному рівнях. ОП спрямована на формування фахових умінь з логістики в сфері реалізації її інструментарію на підприємствах, в установах та організаціях різних форм господарювання. Структура та зміст ОП відповідають вимогам законодавства та враховують інтереси стейкхолдерів. Актуальність та необхідність даної ОП підтверджена рецензіями та відгуками роботодавців, оприлюдненими на сайті ДВНЗ ПДАБА. Доступ до ОП та визнання результатів навчання здійснюється згідно з вимогами законодавства та з урахуванням інтересів здобувачів. Навчання і викладання за ОП забезпечує досягнення її цілей та програмних результатів, забезпечується чіткість і валідність контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності. Професійна кваліфікація викладачів корелюється з освітньою програмою в частині освітніх компонентів. Кадрове забезпечення освітнього процесу, фінансові та матеріально-технічні ресурси (інфраструктура, обладнання тощо) дозволяють досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. Академія використовує усі можливі ресурси для покращення освітнього середовища, його адаптації до потреб здобувачів, зокрема з особливими освітніми потребами. Однак питання щодо забезпечення бібліотеки актуальною навчальною літературою, необхідною для навчання за ОП, потребує налагодження співпраці кафедри та бібліотеки у поєднанні з пошуком додаткових джерел фінансування закупівель. Здобувачі, роботодавці та інші стейкхолдери в цілому залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. У ЗВО наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Також в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості вищої освіти. Загалом ОП відповідає рівню В за всіма критеріями, крім одного (критерій 2 - рівню Е). Однак, усі суб'єкти реалізації ОП демонструють активний пошук шляхів її вдосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП «Логістика» відповідають місії та стратегії академії, які закріплено в Стратегії розвитку Придніпровської державної академії будівництва та архітектури на 2020 – 2025 роки. ОП відповідає потребам ринку праці. Роботодавці зацікавлені в підготовці фахівців з логістики, про що свідчать їх документально підтвержені звертання до кафедри менеджменту, управління проектами і логістики щодо залучення на постійну роботу чи за сумісництвом випускників. Обсяг ОП та окремих компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Форми, методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. У освітньому процесі використовуються можливості дистанційного навчання, електронної бібліотеки, репозитарію. Група забезпечення ОП приймає участь у міжнародних програмах та стажуваннях, використовуючи передовий іноземний досвід у власній викладацькій діяльності. Сильною стороною є кадрова політика ДВНЗ ПДАБА: потужний штат науково-педагогічних працівників випускової кафедри, у тому числі залучених до реалізації ОП, який повністю відповідає встановленим вимогам щодо професійної та академічної кваліфікації викладачів. Освітнє середовище є абсолютно безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та задовольняє їхні потреби та інтереси. У ДВНЗ ПДАБА діють різноманітні спортивні секції, створено інституційні структури для ефективної взаємодії зі здобувачами щодо питань покращення освітнього середовища. Надаються консультації щодо академічної мобільності. В ЗВО діє психологічна служба та приділяється увага реалізації права на освіту людей з особливими потребами. Конфліктні ситуації мають чіткі шляхи вирішення. ДВНЗ ПДАБА забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності. Позитивними практиками є намагання залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до розроблення та перегляду ОП «Логістика», збирання та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху випускників різними структурними підрозділами, зокрема випусковою кафедрою, популяризація серед здобувачів та НПП культури якості, яка допомагає сприяти постійному розвитку ОП та освітньо-наукової діяльності за цією програмою. ДВНЗ ПДАБА популяризує академічну доброчесність. Студентське самоврядування, яке бере участь в управлінні ДВНЗ ПДАБА знає свої права та обов'язки, здатне забезпечити захист прав та інтересів здобувачів. Активно використовується онлайн-анкетування здобувачів ОП, що є важливим інструментом внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. Академія має достатній рівень публічності і прозорості діяльності, що досягається шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті академії документів, які регулюють провадження освітньої діяльності. Це забезпечує відкритість здійснення освітнього процесу за ОП для всіх зацікавлених сторін.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Участь роботодавців в розробці ОП носить досить формальний характер. Результати анкетування не доносяться до відома здобувачів. Результати опитувань щодо якості освітніх програм, які розміщені на сайті академії, відображають результати анкетування за всіма освітніми програмами ДВНЗ ПДАБА, що не дає змогу оцінити якість конкретної ОП. Наведені в ОП ЗК,СК та ПРН не відповідають тим, що наведені в силабусах деяких дисциплін. На сайті відсутні силабуси певних нормативних освітніх компонент. Обмеженість можливостей вибору здобувачами вибіркового освітнього компонент. Напрямами подальшого вдосконалення ОП є підвищення практично-викладацької складової шляхом проходження довгострокового стажування за фахом професорсько-викладацького складу випускової кафедри на підприємствах, в установах та організаціях. Також потребують вдосконалення підходи щодо організації та проведення контрольних заходів, зокрема в частині використанні інформаційних технологій. При

проведенні процедури конкурсного відбору до уваги не береться рейтинг викладачів, який лише в цьому навчальному році впроваджується в ЗВО. Відсутність у більшості викладачів випускової кафедри та тих, що залучені в освітньому процесі за даною ОП наукових публікацій у журналах, що індексуються БД Scopus та WoS. Слабке використання наукового і виробничого потенціалу роботодавців для спільного використання науково-дослідних робіт, а також організації стажування науково-педагогічного персоналу на виробництві. Недостатнє забезпечення бібліотеки навчальною літературою, необхідною для навчання за ОП, потребує налагодження співпраці кафедри та бібліотеки у поєднанні з пошуком додаткових джерел фінансування закупівель. Рекомендовано активізувати видавничу діяльність групи забезпечення ОП щодо оновлення навчально-методичної літератури з освітніх компонент ОП. Для стимулювання попиту на освітні послуги за ОП випускової кафедри та ДВНЗ ПДАБА в цілому рекомендовано проводити активну профорієнтаційну роботу.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП «Логістика» відповідають місії та стратегії академії, які закріплено в Стратегії розвитку Придніпровської державної академії будівництва та архітектури на 2020 – 2025 роки (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Strategiya_2020-2025-1.pdf). До 2020 року стратегію академії було викладено в Концепції освітньої діяльності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Kontseptsiya.pdf>). Ознайомлення зі змістом наведених документів дозволило зробити висновок, що прописані в них стратегія та цілі академії носять в більшій мірі загальний характер. При описі цілей та фокусу ОП також недостатньо чітко простежується галузева специфіка, що не дозволяє виокремити фокус даної ОП від інших аналогічних програм.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Згідно зі звітом про самооаналіз до процесу розробки та перегляду ОП долучаються різні групи стейкхолдерів. Так, до розробки ОП 2016 р. був залучений Кононюк О. - директор АТ «ЮНІКОН». За його пропозицією до складу дисциплін варіативного блоку були включені дисципліни: «Управлінські рішення в логістиці», «Функціональна логістика», «Економіка логістики», «Планування логістичної діяльності», «Маркетингові дослідження в логістиці». Надалі в 2019 році до розробників ОП увійшли також роботодавці: Крапівін М.(ТОВ «Кекла») та Перекупнева Н. (ПП «Саллі»). За їх пропозиціями було додано дисципліни «Ощадлива логістика», «Логістика постачання», «Митне та страхове забезпечення логістичної діяльності», «Мікрологістика». Однак при описі 1 та 8 критеріїв звіту подано різну інформацію щодо переліку дисциплін, які додано до навчального плану за рекомендацією роботодавців. Обговорення наданих роботодавцями пропозицій на засіданнях випускової кафедри документально підтверджено двома протоколами: № 8 від 19 березня 2019 р. та № 3 від 20 вересня 2019 року. В той же час спілкування з роботодавцями показало, що обговорення цілей ОП та програмних результатів навчання мало достатньо формальний характер. Однак роботодавці висловили побажання щодо подальшого вдосконалення ОП, а саме в напрямку посилення практичної підготовки здобувачів. Під час співбесіди зі здобувачами було підтверджено проведення серед них опитувань стосовно якості ОП («Анкета якості освітньої програми» – розміщена на сайті <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeBoViDy2719LASCm3rmhurXR1MqaWkOtQRNvLokQH7whhka/closedform>, але на даний момент є закритою), а також щодо якості викладання навчальних дисциплін викладачами («Анкета для опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін у ПДАБА – розміщена на сайті <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeujlGFAkUgGxg-NSctbjjlrpvgXFc4KjpoOq1kX7FyZzuw/viewform?vc=0&c=0&w=1>). Однак під час бесіди із здобувачами зроблено висновок, що результати анкетування не були оголошені серед здобувачів. Слід порекомендувати створити одну анкету для оцінки якості ОП, яка буде містити питання стосовно якості викладання дисциплін на даній ОП, тобто поєднати зазначені вище дві анкети в одну. Також слід зазначити, що результати опитувань щодо якості освітніх програм, розміщені на сайті академії (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/rezultaty-anketuvannya.pdf>), висвітлюють результати за всіма освітніми програмами, що не дає змогу оцінити якість конкретної ОП. Крім того в наведених результатах відсутні відповіді здобувачів на питання 4 та 5 анкети. Зміст питань анкети щодо якості ОП не дозволяє виявити, що саме не задовольняє здобувачів, яким чином покращувати ОП. На сайті академії створено сторінку для обговорення ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>). Слід

порекомендувати відобразити пропозиції та зауваження різних груп стейкхолдерів на офіційному веб-сайті академії.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання за ОП визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці. Тенденції розвитку спеціальності визначено розробниками ОП за аналізом наукових публікацій за темою, а також при взаємодії з роботодавцями. Моніторинг ринку праці в основному проводився шляхом дослідження пропозицій вебсайтів з пошуку роботи, а також з урахуванням пропозицій стейкхолдерів під час проведення Днів Кар'єри в Академії, що дозволило виявити недостатність фахівців відповідної кваліфікації. При формулюванні цілей освітньої програми «Логістика» та програмних результатів навчання було враховано досвід провідних вітчизняних ЗВО, зокрема Університету прикладних наук (Єммен, Нідерланди); Люблінського Університету економіки та інновацій (WSEI) (Люблін, Польща); Університету Дербі (Дербі, Великобританія); Міжнародного університету (Мінськ, Білорусь); Ужгородського національного університету (Ужгород); КНЕУ ім. Вадима Гетьмана (Київ); ХНЕУ ім. С. Кузнеця (Харків); Національного авіаційного університету (Київ) ЗВО. З урахуванням вивчення освітніх програм вищезазначених ЗВО ДВНЗ ПДАБА сформовано власний перелік освітніх компонентів та логічну послідовність їх вивчення за ОП «Логістика».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Логістика» була розроблена і затверджена до прийняття стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», що був затверджений 29.10.2018 р. (Наказ МОН № 1165). Відповідно до вимог стандарту у 2019 р. ОП було переглянуто (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment-2-1.pdf>). Результати навчання стандарту відображено в ОП в повній мірі.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП «Логістика» відповідають місії та стратегії академії, які закріплено в Стратегії розвитку Придніпровської державної академії будівництва та архітектури на 2020 – 2025 роки. Роботодавці висловлюють бажання щодо подальшого вдосконалення ОП, а саме в напрямку посилення практичної підготовки здобувачів. Серед здобувачів вищої освіти проводяться опитування стосовно якості ОП, а також якості викладання навчальних дисциплін. На сайті академії 23.08.2019 р. створено сторінку для обговорення ОП, за якими здійснюється або планується підготовка здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Участь роботодавців в розробці ОП носить суто формальний характер. Результати анкетування не доносяться до відома здобувачів. В представлених на сайті результатах опитування здобувачів щодо якості ОП відображено відповіді не на всі питання анкети (відсутні відповіді на питання 4 та 5). Зміст питань анкети щодо якості ОП не дозволяє виявити, що саме не задовольняє здобувачів, яким чином покращувати ОП. Результати опитувань щодо якості освітніх програм, які розміщені на сайті академії, відображають результати анкетування за всіма освітніми програмами ДВНЗ ПДАБА, що не дає змогу оцінити якість конкретної ОП. На гугл диску були наведені зразки анкет за результатами опитування здобувачів, яке проводилось кафедрою у 2018 році. Однак пропонується завантажити дану анкету, а також оприлюднити результати опитування на сайті академії. Рекомендації: створити одну анкету для оцінки якості ОП, яка буде містити питання стосовно якості викладання дисциплін на даній ОП, тобто поєднати дві анкети щодо якості ОП та якості викладання дисциплін на ОП в одну; результати опитування здобувачів подавати на сайті окремо за кожною ОП, а не загалом за академією; відображати на офіційному веб-сайті академії пропозиції та зауваження щодо змісту ОП, що надходять від різних груп стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

За спеціальністю 073 «Менеджмент» прийнято стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня 29.10.2018 р. (Наказ МОН № 1165). Виходячи зі змісту ОП (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment-2-1.pdf>) та навчального плану, обсяг освітньої програми на основі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС з терміном навчання 3 роки 10 місяців, у тому числі дисципліни циклу загальної підготовки – 54,5 кредити (22,7%), дисципліни циклу професійної підготовки – 98 кредитів (40,8%), варіативні навчальні дисципліни – 61,5 кредит (25,6%), навчальна та виробнича практика – 18 кредитів (7,5%), кваліфікаційна робота – 8 кредитів (3,3%). Такий обсяг ОП та окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС відповідає вимогам чинного законодавства для відповідного рівня вищої освіти, зокрема, Закону України «Про вищу освіту» (ст. 5, п. 4) в частині обсягу освітньо-професійної програми підготовки бакалавра в кредитах ЄКТС та стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» в частині спрямування не менше 50% обсягу ОП на здобуття загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом для першого рівня вищої освіти. Представлені в матеріалах самоаналізу ОП «Логістика» (доступна на сайті академії за посиланням: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment.pdf>) та затверджена протоколом №1 від 30 серпня 2016 року) та навчальний план 2016 року були розроблені й затверджені ще до моменту прийняття стандарту за спеціальністю 073 «Менеджмент». Після прийняття стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня у 2018 р. за спеціальністю 073 «Менеджмент» протоколом № 9 від 26 березня 2019 року було затверджено оновлену ОП «Логістика», яка доступна на сайті академії за посиланням <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment-2-1.pdf>. Однак було виявлено певну невідповідність між датами затвердження ОП та навчального плану: ОП затверджено протоколом №1 від 30 серпня 2016 року, а навчальний план – протоколом № 1 від 29 серпня 2016 року.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти ОП «Логістика» розподілено на змістовні блоки: нормативних навчальних дисциплін циклу загальної підготовки, нормативних навчальних дисциплін циклу професійної підготовки, два блоки варіативних навчальних дисциплін циклу загальної підготовки (по 5 дисциплін у кожному) та два блоки варіативних навчальних дисциплін професійної підготовки (по 14 дисциплін у кожному). Силабуси нормативних та вибіркового освітніх компонент розміщено у відкритому доступі на сайті академії за посиланням <https://cutt.ly/Zy2L3Kk>. Однак викликає сумнів досягнення деяких програмних результатів освітніми компонентами. Наприклад, нормативна компонента «Управління персоналом» повинна забезпечувати набуття ЗК2,3,4,5,8,9,10,11,12,13,15, СК2,4,5,7,8,10,11,14,16 та РН2,3,9,10,12,14,16,17,19. Проте у силабусі зазначені ЗК1,2,3,4,7,8,9,10 СК3,4,6,7,8,12 та РН2,3,4,5,6,8,11,12,14 (<https://cutt.ly/Fy2Lvww>). Це ж стосується й нормативних компонент «Сучасні інструменти в менеджменті і маркетингу», «Самоменеджмент», «Основи охорони праці та цивільного захисту», «Стратегія підприємства», «Статистика» тощо. Відсутні силабуси нормативних дисциплін за ОП: «Реінжиніринг», «Податкове законодавство та оподаткування підприємств», «Інформаційний менеджмент», «Ділові комунікації в менеджменті», «Процесний менеджмент», що не дає змогу виявити, які ПРН досягаються за рахунок вивчення цих освітніх компонент. Крім того в ОП порушено порядок викладання деяких дисциплін. Зокрема, згідно силабусу до ПН.06 «Менеджмент», яка вивчається в 4 семестрі, передумовою для її вивчення є ЗН.11 «Економетрика», яка вивчається в 6 семестрі, а також ПН.07 «Маркетинг», що вивчається в тому ж семестрі, що й ПН.06. Передумовою вивчення ПН.09 «Логістика» зазначено ПН.07 «Маркетинг» та ПН.06 «Менеджмент», що вивчаються в тому ж семестрі, що й ПН.09. Передумовою вивчення нормативної компоненти ПН.01 «Вступ до фаху» є вибіркова компонента ПВ.2.01 «Оптимізаційні методи і моделі». Наявність такого взаємозв'язку свідчить про неможливість здобувачу обирати вільно дисципліни, оскільки у разі не обрання ПВ.2.01, він не зможе набутти ПРН з нормативної дисципліни ПН.01. Крім того ПВ.2.01 вивчається в тому ж семестрі, що й ПН.01. Також слід зазначити, що у ОП 2019 року освітня компонента «Оптимізаційні методи і моделі» є вибірковою, тоді як у силабусі 2019 року вона позначена як нормативна. Дисципліни, які забезпечують досягнення фокусу ОП, що спрямований на глибоке використання управлінських та логістичних процедур («Мікрологістика», «Функціональна логістика», «Митне та страхове забезпечення логістичної діяльності», «Управлінські рішення в логістиці», «Логістичні стратегії», «Ощадлива

логістика»), в ОП представлені у 2 вибіркового блоці циклу професійної підготовки. У випадку, якщо здобувач не обере наведені вище дисципліни, існує ризик невиконання фокусу ОП, тому доцільно перенести деякі з них до нормативного блоку професійної підготовки.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Під час дистанційної експертизи встановлено, що ОП «Логістика» не є міждисциплінарною, про що було зазначено також у відомостях про самооцінювання. Детальне ознайомлення з ОП, навчальним планом, відомостями, що викладені в таблицях до ОП, та їх аналіз дозволило встановити, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. Освітні компоненти відповідають об'єкту вивчення – процес управління логістичною діяльністю підприємств різних організаційно-правових форм бізнесу. Співбесіда зі здобувачами виявила необхідність посилення практичної підготовки за ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача відбувається шляхом самостійного вибору дисциплін в обсязі 61,5 кредит (25,6%), що відповідає вимогам чинного законодавства. Перелік вибірових компонент визначають випускові кафедри факультетів та кафедри гуманітарної підготовки. В академії діє стандарт ДВНЗ ПДАБА ОП-02-18 «Положення про порядок вибору навчальних дисциплін» 2018 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-vyboru-navchalnyh-dystsyplin-studentamy.pdf>) та Стандарт ДВНЗ ПДАБА МР-01-19 «Положення про розробку навчальних планів здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра» 2019 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhenyua-pro-rozrobku-navchalnyh-planiv.pdf>). Процедура вибору здійснюється таким чином: замість певної дисципліни з варіативного блоку 1 здобувач може вибрати певну альтернативну дисципліну з варіативного блоку 2 того ж обсягу. Вибір здобувачами дисциплін здійснюється з 1 семестру 1 курсу. Наприклад, у 1 семестрі здобувач може обрати або дисципліну ПВ.1.01 «Загальний курс будівництва», або ПВ.2.01 «Оптимізаційні методи і моделі». Запис на вивчення навчальних дисциплін вільного вибору проводиться у деканаті факультету за особистою заявою здобувача. Для здобувачів 2-4 курсів запис на вивчення вибірових навчальних дисциплін здійснюється протягом квітня навчального року, що передує року вивчення дисципліни. Абітурієнти, які вступають до академії, здійснюють запис на вивчення вибірових навчальних дисциплін протягом тижня після зарахування до академії. За результатами написаних заяв деканатом формуються списки груп для вивчення здобувачами вибірових навчальних дисциплін. Однак експертною групою рекомендовано надавати можливість вибору дисциплін здобувачам, починаючи з 2 курсу, оскільки вибір здобувача одразу після вступу до академії не є свідомим. Крім того на даний момент можливості вибору є дещо обмеженими, оскільки у випадку, якщо для вивчення окремої вибірової дисципліни, наприклад, з блоку 1, не запишеться мінімально необхідна кількість студентів (не менше 10 осіб), здобувач автоматично потрапляє в групу вивчення альтернативної дисципліни з блоку 2. Рекомендується також відобразити перелік вибірових дисциплін на сайті академії, що надасть можливість здобувачеві детально ознайомитись з їх змістом перед здійсненням вибору. На підставі співбесід з гарантом ОП та адміністрацією академії встановлено, що для здобувачів, які поєднують роботу з навчанням, існує можливість оформлення й виконання індивідуального графіка навчання, який дозволяє більш повно враховувати індивідуальні освітні потреби молодих фахівців. Також виявлено, що у даний час проводиться робота щодо розширення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зокрема, за рахунок створення загального переліку вибірових навчальних дисциплін на рівні академії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Політика і процедури практичної підготовки студентів за ОП «Логістика» визначаються стандартом ДВНЗ ПДАБА ОП-01-18 «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ ПДАБА 2018 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>) та стандартом ДВНЗ ПДАБА НП-03-17 «Положення про організацію практичної підготовки студентів» 2017 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/1.pdf>). За результатами вивчення внутрішньої нормативної документації академії та проведення співбесід з різними групами стейкхолдерів підтверджено, що практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом ОП та здійснюється шляхом проходження ними практик на підприємствах, в установах та організаціях на підставі укладених з ними договорів. Здобувач має право самостійно обирати базу практики, або ж здійснювати свій вибір із переліку баз, запропонованих випусковою кафедрою. ОП та навчальним планом передбачені дві навчальні практики (у 2-му та 4-му семестрах) та одна виробнича практика (у 6-му семестрі) обсягом по 6 кредитів кожна (2,5%), які мають методичне забезпечення, оприлюднене на сайті кафедри менеджменту, управління проектами і логістики (<https://management.dp.ua/uk/pro-kafedru/metodichki-z-praktik/>). Під час проведених співбесід встановлено, що здобувачі, керівники практик від академії та підприємств є в цілому задоволені якістю практичної підготовки та порядком проходження практики. За результатами ознайомлення з угодами на

проведення практик визначено, що здобувачі направляються на практику на різні суб'єкти господарювання, зокрема, у 2018-2020 роках це були: ТОВ «ЕНЕРГОПОЛІСЕРВІС», ТОВ «АВК «Конфекшінері», ТОВ «Таверна», ТОВ «НПФ «Флорит», ТОВ «Магістраль М», ТОВ «Флагман», ДП «Комбінат «Салют», ПП «Дніпрол» тощо. Експертною групою рекомендовано розробити силабуси навчальної та виробничої практик та розмістити їх на сайті академії (кафедри менеджменту, управління проектами та логістики).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За результатами аналізу встановлено, що ОП «Логістика» спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) у межах вивчення таких освітніх компонент, як: «Історія та культура України», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Державне та регіональне управління», «Психологія», «Етика й естетика», «Політологія», «Демографія», «Розміщення продуктивних сил», «Історія політичної думки», «Самоменеджмент», «Управління персоналом». Систематична організація та проведення студентських науково-практичних конференцій, семінарів, участь у діяльності студентського самоврядування, організація концертів, проведення конкурсів, вікторин та інших заходів сприяють набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills у здобувачів ОП. Зустріч з представниками студентського самоврядування, у тому числі з числа здобувачів за ОП «Логістика», підтвердила наявність у них широких можливостей з розвитку соціальних і комунікативних навичок у рамках таких проектів: спортивного, соціального, інноваційного, розважального, культурно-масового та взаємодії зі ЗМІ (<https://pgasa.dp.ua/hp/km/proekti/>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. За результатами співбесід з гарантом ОП та НПП кафедри встановлено, що при визначенні кваліфікації вони керуються Стандартом ДВНЗ ПДАБА СВО-04-18 «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії» 2018 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-stvorennya-ta-organizatsiyu-roboty-ekzamenatsijnoyi-komisiyi.pdf>). При формулюванні компетентностей та результатів навчання за ОП, що визначають кваліфікацію, яка присуджується випускнику, ЗВО орієнтується на такі документи: Національну рамку кваліфікацій, Стандарт вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент», Класифікатор професій України ДК 003:2010, Довідник кваліфікаційних характеристик професій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Стандарту ДВНЗ ПДАБА МР-01-19 «Положення про розробку навчальних планів здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-MR-01-19.pdf>) фактичне навантаження здобувачів вищої освіти (включно з самостійною роботою) складає 45 годин на тиждень. Максимальна кількість аудиторних годин на один тиждень теоретичного навчання становить 24 години для здобувачів освіти за ступенем бакалавра. Загальна кількість навчальних дисциплін не перевищує 16 на навчальний рік та 8 на семестр. Середній обсяг годин з однієї навчальної дисципліни становить 4 кредити. Мінімальний обсяг однієї дисципліни становить 3 кредити ЄКТС.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ДВНЗ ПДАБА не здійснює підготовку здобувачів за дуальною формою освіти. З 24.09.2019 р. академією було подано на громадське обговорення проект «Положення про дуальну освіту» (<https://pgasa.dp.ua/discussions/dual-education/>), результати обговорення якого було розглянуто 26.11.2019 р. на засіданні Вченої ради ДВНЗ ПДАБА (протокол № 4). Дане положення набрало чинності 27.11.2019 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-dualnu-osvitu.pdf>). В академії створено відділ заочної, вечірньої та дуальної освіти, який відповідно до структури ДВНЗ ПДАБА, введеної в дію наказом від 30.08.2019 р. № 375, є структурним підрозділом Навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій (<http://izido.pgasa.dp.ua/>). Співбесіда з представниками роботодавців продемонструвала їх бажання співпрацювати в напрямку організації дуальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Здобувачі, які поєднують роботу з навчанням, мають можливість оформлення й виконання індивідуального графіка навчання; проведення роботи щодо запровадження в академії дуальної освіти, зокрема розробка «Положення про дуальну освіту», а також здійснення переговорів з роботодавцями з цього приводу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Існує певна невідповідність між датами затвердження ОП та навчального плану. Наведені в ОП ЗК, СК та ПРН не відповідають тим, що наведені в силабусах деяких дисциплін. На сайті відсутні силабуси певних нормативних освітніх компонент. В ОП порушено порядок викладання деяких дисциплін. Обмеженість можливостей вибору здобувачами вибіркових освітніх компонент. Рекомендації: надавати право вибору дисциплін здобувачам, починаючи з 2 курсу, оскільки вибір здобувача одразу після вступу до академії не є свідомим; відображати перелік вибіркових дисциплін на сайті академії, що надасть можливість здобувачеві детально ознайомитись з їх змістом перед здійсненням вибору; розробити силабуси навчальних та виробничих практик та розмістити їх на сайті академії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зазначені нами недоліки є суттєвими і можуть бути виправленими виключно в однорічний термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ДВНЗ ПДАБА (<https://bit.ly/3coUDUq>) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», затверджено Вченою радою ЗВО 24 грудня 2019 р., всі необхідні документи щодо вступу розміщено на офіційному сайті ЗВО у відкритому доступі (<https://bit.ly/36PZZH2>). Для спрощення розуміння Правил на сайті також розміщено коротку інформацію щодо особливостей вступу на ОП, зокрема перелік необхідних документів, спеціальностей, форм навчання, документів, що подаються до вступу на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, вартість підготовки тощо (<https://bit.ly/2MiaKbI>, <https://bit.ly/374ep6D>). Вступ на перший курс для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти здійснюється на основі складання вступних випробувань з трьох предметів у формі ЗНО або вступних іспитів (співбесіди) у випадках, передбачених правилами прийому до ЗВО. Конкурсний бал розраховується як сума балів, отриманих за сертифікатами ЗНО та середнього балу атестату з врахуванням вагових коефіцієнтів: $0,3 * \text{ЗНО}_1 + 0,3 * \text{ЗНО}_2 + 0,3 * \text{ЗНО}_3 + 0,1 * \text{Атестат}$ (<https://bit.ly/374ep6D>, <https://bit.ly/3cASvZB>). Для абітурієнтів існує можливість збільшити результати для вступу на ОП, шляхом додавання балів до одного з предметів сертифікату ЗНО за успіхи призерам олімпіад та переможцям конкурсу Малої академії наук України. Правила та порядок зарахування додаткових балів висвітлено на сайті ЗВО (<https://bit.ly/2U1gnzo>, <https://bit.ly/36PZZH2>). Також є можливість вступу на ОП за скороченим терміном навчання на перший курс на основі диплому молодшого спеціаліста за результатами сертифікатів ЗНО з української мови та літератури та математики й фахового іспиту (<https://bit.ly/2MkTFoJ>, <https://bit.ly/2zUUfzS>, <https://bit.ly/3cASvZB>) або на 2-ий чи 3-ій курс (з нормативним терміном навчання) за результатами вступного випробування з фаху та вступного випробування з додаткового іспиту з історії України (<https://bit.ly/2MkTFoJ>, <https://bit.ly/3cASvZB>). Групою експертів встановлено, що правила прийому на навчання за ОП не містять дискримінаційних положень, а також є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, та для тих, хто вступає на основі диплому молодшого спеціаліста.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ДВНЗ ПДАБА (<https://bit.ly/3coUDUq>) передбачають перелік сертифікатів ЗНО та вступних випробувань для вступу на ОП «Логістика» для здобуття ступеня бакалавра для конкурсного відбору осіб, які вступають на основі повної загальної середньої освіти: ЗНО1: українська мова та література; ЗНО2: Математика (коштом держбюджету та кошти фізичних та юридичних осіб); ЗНО3: Географія або Іноземна мова (коштом

держбюджету) або ЗНОз: Історія України або Біологія (кошти фізичних та юридичних осіб). Зазначений перелік сертифікатів ЗНО враховує регіональні та галузеві особливості ОП, оскільки знання з математики, іноземної мови та географії забезпечують успішне навчання на ОП "Логістика". Оскільки конкурсний бал для вступу на ОП обраховується за формулою: $0,3 \cdot \text{ЗНО}_1 + 0,3 \cdot \text{ЗНО}_2 + 0,3 \cdot \text{ЗНО}_3 + 0,1 \cdot \text{Атестат}$, то таким чином забезпечується рівнозначність між кожним сертифікатом ЗНО з відповідних предметів, які є ключовими для навчання на ОП "Логістика" (<https://bit.ly/374ep6D>). Додатковими показниками конкурсного відбору для вступу на бакалаврат є результати успіхів призерів олімпіад з української мови та літератури, математики, географії та іноземної мови та переможців конкурсів Малої академії наук України (<https://bit.ly/2U1gnzo>, <https://bit.ly/36PZZH2>). У ЗВО є можливість вступу на ОП за скороченим терміном навчання на перший курс бакалаврської програми на основі диплому молодшого спеціаліста за результатами сертифікатів ЗНО та фахового іспиту. Перелік сертифікатів ЗНО враховує регіональні та галузеві особливості ОП: ЗНО1: Українська мова та література (за кошти держбюджету або фізичних осіб) та ЗНО2: Математика (за кошти держбюджету) або Історія України (за кошти фізичних осіб) та фахового іспиту. Конкурсний бал обраховується за формулою: $\text{ЗНО}_1 + \text{ЗНО}_2 + \text{Фаховий іспит}$ (<https://bit.ly/2MkTFoJ>, <https://bit.ly/2zUUfzS>). Перелік питань та програма фахового іспиту наявна на сайті ЗВО у відкритому доступі та враховує галузеві та регіональні особливості ОП (<https://bit.ly/3dRMQ2U>). Також є можливість вступу на ОП "Логістика" за скороченим терміном навчання на 2-ий чи 3-ій курс бакалаврської програми на основі диплому молодшого спеціаліста за результатами вступного випробування з фаху та вступного випробування з додаткового іспиту з історії України (<https://bit.ly/2MkTFoJ>, <https://bit.ly/3cASvZB>). Також на сайті ЗВО у відкритому доступі наявні програми вступного випробування з додаткового іспиту та вступного випробування з фаху (<https://bit.ly/3dRMQ2U>). Група експертів визнала, що в цілому правила прийому на навчання на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти для конкурсного відбору осіб, які вступають на основі повної загальної середньої освіти та на основі здобутого рівня молодшого спеціаліста зі скороченим терміном навчання, враховують особливості ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (<https://bit.ly/3dqsmxP>, <https://bit.ly/2AuefsQ>), регулюється тільки Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДВНЗ ПДАБА, затвердженого Вченою радою академії 25.09.2017 р. та введеного в дію наказом від 09.10.2017 р. № 247 (<https://bit.ly/2UiuoZF>). Інших нормативно-правових документів, за якими б визнавалися результати навчання у вітчизняних ЗВО, у ДВНЗ ПДАБА ще немає. Під час зустрічей зі здобувачами, гарантом ОП та завідувачем навчально-наукового центру міжнародного співробітництва було з'ясовано, що на ОП був один прецедент перезарахування навчальних дисциплін, прослуханих здобувачкою у ЗВО Франції як під час навчання, так і під час стажування. Кафедра менеджменту, управління проектами і логістики, на якому функціонує ОП, визнає результати навчання в інших ЗВО-партнерах згідно п. 4 Положення (<https://bit.ly/2UiuoZF>) з прописаним механізмом поведінки в залежності від ситуації. Гарант ОП зазначила, що існують наразі проблеми із перезарахуванням результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, через розбіжності як у змісті ОП, так і практичної підготовки здобувачів. ОП "Логістика" періодично оновлюється з метою усунення проблем з перезарахуванням результатів навчання надалі. Група експертів визнає, що у ДВНЗ ПДАБА є чіткі, зрозумілі та доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в іноземних ЗВО під час академічної мобільності, яких дотримуються в процесі реалізації ОП. Проте визнання результатів навчання, здобутих здобувачами у вітчизняних ЗВО, поки що не регулюється у ЗВО жодним нормативно-правовим документом.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ДВНЗ ПДАБА приділяють увагу неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Тимчасовим порядком визнання у ДВНЗ ПДАБА результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<https://bit.ly/2MpoIW6>) та Положенням про організації освітнього процесу (<https://bit.ly/2XUerJP>). Власне алгоритм та механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, прописані в п. 3 Тимчасового порядку (<https://bit.ly/2MpoIW6>). Згідно з Тимчасовим порядком та Положенням, результати навчання, здобуті у неформальній чи інформальній освіті, можуть визнаватися в обсязі, який не перевищує 15% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП "Логістика" в межах навчального року, а процедура визнання результатів навчання здобутих у неформальній та/або інформальній освіті проводиться тільки у тому семестрі, який передувє семестру, в якому передбачено вивчення відповідної ОК. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу, яких дотримуються під час реалізації ОП. Також у ДВНЗ ПДАБА існує можливість поглибленого вивчення іноземних мов, наприклад, англійської, німецької та французької, на додаткових сертифікованих курсах. Слухачі по закінченню навчання складають підсумковий іспит. Якщо слухач курсів складає іспит на рівні не нижче ніж B2, то отримує оцінку «А» (100 балів) з іноземної мови та отримує міжнародний сертифікат. Експертною групою під час зустрічей зі здобувачами, гарантом ОП, НПП, завідувачем кафедри та завідувачем навчально-наукового центру міжнародного співробітництва було підтверджено, що здобувачі на ОП проходять такі курси та їхні результати навчання з іноземних мов визнаються ЗВО. Наприклад, здобувачка вищої освіти ОП "Логістика",

Чернова Дар'я, отримала міжнародний сертифікат рівня B2 з французької мови. Експертна група підтверджує наявність чітких та зрозумілих механізмів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, яких дотримуються під час реалізації ОП всі учасники освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП "Логістика" є чіткими та доступними для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти або на основі диплому молодшого спеціаліста. У ЗВО наявні прозорі процедури визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, та подані у зрозумілій формі. Сильною стороною у контексті Критерію 3 є наявність чітких правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Позитивною практикою є впровадження додаткових сертифікованих курсів з іноземних мов, які забезпечує ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група рекомендує розробити окрему нормативно-правову базу, за якою можна б було визнавати результати навчання, здобутих у вітчизняних ЗВО, наприклад, проходження окремих ОК або сертифікованих програм у статусі слухача.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП "Логістика" відповідає Критерію 3 з недоліками, які не є суттєвими. Правила прийому за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та враховують особливості самої ОП. У ЗВО є практика та чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті, яких дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП "Логістика".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання в ДВНЗ ПДАБА регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>). Освітній процес за ОП здійснюється за такими формами: лекційні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи навчання. Комбінація лекційних та практичних занять із розв'язанням задач і кейсів, а також проходження ректорського контролю за дисциплінами робочого навчального плану ОП дозволяють розвивати і демонструвати аналітичні здібності та навички роботи в колективі здобувачів вищої освіти. Організація самостійної роботи, роботи в командах при вирішенні завдань, запропонованих залученими до освітнього процесу роботодавцями, можливість вибору здобувачами вищої освіти дисциплін із запропонованого кафедрою переліку, а також можливість отримання та перевірки завдань дистанційно, свідчить про реалізацію студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. У ході спілкування із студентами встановлено, що НПП, які забезпечують викладання дисциплін на ОП використовують новітні методи подачі матеріалу, комунікації, які сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Викладання навчальних дисциплін за ОП забезпечується НПП, які працюють в академії та мають досвід практичної роботи на підприємствах. Здобувачі свідчать про залучення їх до обговорення ОП, розуміють, що таке студентоцентрований підхід та принципи академічної свободи. Представлені силабуси та НМК свідчать, що форми і методи навчання та викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів. ОП для денної і заочної форм навчання є ідентичними. Також здобувачі вищої освіти за ОП мають змогу прослухати лекції іноземною мовою. Методи навчання (лекції, практичні заняття, презентації, кейси, тренінги, ділові ігри, фахові консультації від представників бізнесу і практична підготовка здобувачів), що використовуються на ОП, в цілому дозволяють досягати заявлених у ОП цілей та ПРН.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У процесі зустрічей із різними групами стейкхолдерів експертною групою було встановлено, що усім зацікавленим сторонам та учасникам освітнього процесу своєчасно, в доступній та зрозумілій формі надається інформація про ОП, зміст кожної освітньої компоненти: цілі, результати навчання, порядок та критерії оцінювання тощо. Ця інформація в основному представлена у силабусах дисциплін ОП, які розміщено у відповідному розділі на сайті академії <https://pgasa.dp.ua/syllabus/logistyka/>. Крім цього, оприлюднена у відкритому доступі в мережі Інтернет інформація про ОП «Логістика», розроблену у 2016 р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment.pdf>; ОП «Логістика», яку розроблено у 2019 р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment-2-1.pdf>, та проект ОП 2020 р. <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/05/proekt-op-log-bak-2020.pdf>. Також на сайті університету відображено: Положення про організацію освітнього процесу ПДАБА, в якому у розділі 4 чітко прописано систему оцінювання навчальних досягнень студентів <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>; розклади занять та проведення атестації <https://pgasa.dp.ua/timetable/index.html/>; силабуси <https://pgasa.dp.ua/syllabus/menedzhment-ta-administruvannya/>; Положення про порядок вибору навчальних дисциплін студентами <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-vyboru-navchalnyh-dystryplin-studentamy.pdf>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-atestatsiyu-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity-1.pdf>; Положення про організацію практичної підготовки студентів <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/1.pdf>; Положення про дистанційне навчання <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Polozhennya-pro-distantsijne-navchannya-1.pdf>; система дистанційного навчання <http://izido.pgasa.dp.ua/>; Положення про корпоративну електронну поштову систему ПДАБА <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Polozhenye-KEPS.pdf>. Під час інтерв'ювання здобувачів підтверджена своєчасність надання та доступність і зрозумілість форми подання відповідних освітніх компонент у силабусах дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Реалізація освітньо-професійної програми «Логістика» дозволяє стверджувати, що наведені в ній освітні компоненти забезпечують поєднання навчання і наукових досліджень. Це підтверджується тим, що здобувачі вищої освіти залучені до виконання НДР за кафедральною тематикою «Вдосконалення менеджменту, логістики та управління проектами українських підприємств» (номер держреєстрації 0116U006425), а також тим, що у якості матеріалів для курсових робіт обираються розробки науковців кафедри, що забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. Здобутки студентів висвітлено в наукових статтях, участю в конференціях та конкурсах наукових робіт. Результати наукових досліджень використовуються в навчальному процесі при викладанні дисциплін та відповідають цілям ОП «Логістика». (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment.pdf>). Результати наукових розробок, викладених у навчальному посібнику «Логістична діяльність підприємства: інновації та інтернет-маркетинг» (проф. Божанова В.Ю., доц. Котуранова Т.В.), впроваджено у дисципліни «Основи логістичного бізнесу», «Управління інноваціями». Матеріали монографії «Логістичне управління бізнес-процесами підприємства: теоретико-методологічні аспекти та інструментарій» (проф. Поповиченко І.В.) впроваджено у дисциплінах «Логістика» та «Планування логістичної діяльності». Матеріали монографії «Методи забезпечення управлінської реалізованості календарних планів зведення об'єктів будівництва» (проф. Млодецький В.Р.) застосовуються в рамках дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень». Наукові розробки з монографії «Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності підприємств» (доц. Шапа Н.М.) впроваджено в дисципліну «Управління персоналом». Матеріали монографії «Implementation of logistics methodology within the life cycle of the project» (доц. Черчата А.О.) застосовуються під час викладання дисципліни «Управлінські рішення в логістиці». Проф. Поповиченко І.В., проф. Млодецький В.Р., доц. Черчата А.О., доц. Шапа Н.М. отримали авторські свідоцтва на наукові твори, результати яких використовуються при викладанні дисциплін. Здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми «Логістика» беруть участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, Міжнародних науково-практичних конференціях, Всеукраїнських науково-практичних конференціях. У співавторстві з викладачами друкують результати досліджень у збірниках наукових праць «Економічний простір» (<http://www.eprostir.dp.ua/home/arhiv/>), «Східна Європа: економіка, бізнес та управління» (www.easterneurope-ebm.in.ua) та інших. Щорічно на кафедрі менеджменту, управління проектами і логістики проходять наукові конференції, в яких беруть участь здобувачі ОП «Логістика».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час експертизи було встановлено, що відповідно до Стандарту ДВНЗ ПДАБА ОП-01-18 «Положення про організацію освітнього процесу», науково-педагогічні працівники оновлюють зміст програм дисциплін на основі тенденцій розвитку галузі та отриманих результатів наукової діяльності (<https://pgasa.dp.ua/wp->

content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protseesu.pdf). Аналіз змісту силабусів навчальних дисциплін, свідчить про актуальність матеріалів, врахування тенденцій розвитку науки та практики в галузі менеджменту. Сприяє цьому організований процес проходження стажування викладачів (Національна металургійна академія (м. Дніпро), Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту ім. ак. В. Лазоряна, (м. Дніпро) та зарубіжних закладах освіти. <https://pgasa.dp.ua/news/onlajn-stazhuvannya-dlya-pedagogichnyh-i-naukovo-pedagogichnyh-pratsivnykiv-na-bazi-universytetu-collegium-civitas-polshha/>. Зокрема, професор Поповиченко І.В. отримала досвід викладання у Польщі (м. Лодзь) в Університеті інформаційних технологій (WSIU). Доцент Черчата А.О. отримала грант щодо участі у міжнародному проєкті UNESCO та пройшла фахове стажування у Варшавському університеті наук про життя. Професор Божанова В.Ю. підвищила рівень своєї кваліфікації через міжнародне наукове стажування в Університеті Ла-Корунї (Іспанія). Отримавши досвід та знання зазначених вище науково-педагогічних працівників врахований в освітньому процесі. Випускова кафедра підтримує активний зв'язок з провідними підприємствами, установами регіону, пропозиції яких враховуються при оновленні змісту певних розділів дисциплін циклу професійної підготовки, тем курсових робіт, що підтверджується протоколами засідань кафедри.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ПДАБА створено умови для викладання іноземними мовами (англ., франц.) дисциплін викладачами які рівень володіння мовою не нижче В2. На забезпечення інтернаціоналізації діяльності ПДАБА впливають наукові дослідження НПП, що безпосередньо викладають на ОП, опубліковані у журналах, що індексуються у базах Scopus та WoS. Інтернаціоналізації діяльності сприяють міжнародні центри та відділи: Навчально-науковий центр міжнародного співробітництва (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/nncic/>); Центр університетського розвитку (<https://www.facebook.com/cru.dnipropetrovsk/>, <https://pgasa.dp.ua/news/tsentr-universitetskogo-rozvitku-prijmae-frantsuzskih-lektoriv/>); кафедра іноземних мов та Центр підготовки до міжнародних іспитів «Cambridge English Language Assessment» (https://pgasa.dp.ua/department/f_languages/); центр по роботі з іноземними студентами (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/cis/>). ПДАБА має угоди з міжнародними установами, зокрема є членом: Всесвітньої асоціації університетів IAU (ЮНЕСКО); Всесвітньої агенції франкофонних університетів (AUF). (<https://pgasa.dp.ua/news/franko-ukrayinske-naukove-spivrobitnytstvo/>); французького культурного центру «Альянс француз», м. Дніпро (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/themes/pgasa/assets/documents/ms.pdf>, Укладено угоди з Університетом м. Ле-Ман (Франція), федерацією обмінів «Франція-Україна», за якими здобувачі мають можливість навчання за кордоном. У здобувачів та НПП є можливість приймати участь у міжнародних грантах (<https://pgasa.dp.ua/news/navchalno-naukovuj-tsentr-mizhnarodnogo-spivrobitnytstva-informuye>). На кафедрі налагоджені наукові зв'язки з вченими Франції (м. Анжи), Польщі (м. Лодзь, м. Новий Сонч, м. Ополе), щодо дослідження проблем розвитку системи менеджменту, управління інвестиційними та інноваційними проєктами, а також удосконалення якості освітнього процесу. В рамках програми академічної мобільності та за запрошенням ЗВО Вища Школа Інформатики та Вмін у м. Лодзь проф. Поповиченко І.В. викладала фахові дисципліни напряму «Менеджмент». У співпраці з Університетом Ле-Ман (м. Ле-Ман, Франція); Вищою Школою Бізнесу – Національним Університетом Луїса (м. Новий Сонч, Польща), Опольським Державним Університетом (м. Ополе, Польща) здійснюється обмін результатами наукових досліджень. В рамках цієї співпраці під керівництвом зав. кафедри проф. Вечерова В.Т., проф. Божанової В.Ю., проф. Поповиченко І.В., доц. Котуранової Т.В. здобувачі брали участь у Міжнародних науково-практичних конференціях <https://pgasa.dp.ua/news/franko-ukrayinske-naukove-spivrobitnytstvo/>. Здобувачі та викладачі ОП приймають участь у міжнародних проєктах, останній з яких «Тандем-партнерство Німеччина-Україна» (https://www.youtube.com/watch?v=f202IZ_AbHQ&t=44s), а також відвідують лекції іноземних викладачів <https://pgasa.dp.ua/news/tsentr-universitetskogo-rozvitku-prijmae-frantsuzskih-lektoriv/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачам вищої освіти своєчасно, в доступній та зрозумілій формі надається інформація про зміст кожної освітньої компоненти ОП: цілі, результати навчання, порядок та критерії оцінювання тощо. Ця інформація в основному представлена у силабусах дисциплін ОП, які розміщено у відповідному розділі на сайті академії. У ПДАБА функціонує система дистанційного навчання. Реалізація освітньої програми «Логістика» здійснюється із вдалими поєднанням в ній навчання і наукових досліджень. При викладанні дисциплін за ОП впроваджуються результати наукових розробок викладачів кафедри менеджменту, управління проєктами і логістики в освітній процес. Позитивною практикою є залучення здобувачів вищої освіти до реалізації держбюджетних тем, залучення їх до участі у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, Міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях, а також до публікацій у збірниках наукових праць. Наявність міжнародних угод, які надають можливість здобувачам ОП «Логістика» навчання у закордонних ЗВО <https://www.facebook.com/cru.dnipropetrovsk> та отримання двох дипломів <https://pgasa.dp.ua/news/mizhnarodna-akademichna-mobilnist-online-dlya-studentiv-ekonomichnyh-spetsialnostej-dvz-pdaba/>.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Експертною групою рекомендовано укласти довгострокові договори про проведення практики здобувачів з провідними підприємствами, установами організаціями міста, регіону, країни з багатofункціональним апаратом управління. Також необхідно активізувати діяльність із залучення до участі в освітньому процесі практиків. Напрямами подальшого вдосконалення ОП є підвищення практично-викладацької складової шляхом проходження довгострокового стажування за фахом професорсько-викладацького складу випускової кафедри на підприємствах, в установах та організаціях.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Рівень навчання і викладання за ОП знаходиться на належному рівні, а зазначені слабкі сторони можуть бути усунені в короткі терміни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Пунктом 4.11 Положення про організацію освітнього процесу (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>) передбачено різні форми контролю: поточний та підсумковий контроль, а також оцінювання залишкових знань. На сайті ПДАБА містяться силабуси навчальних дисциплін, що містять вичерпну інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання <https://pgasa.dp.ua/sylabus/>. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що на початку викладання кожної дисципліни викладачі додатково інформують про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. При спілкуванні зі здобувачами та НПП, експертна група отримала інформацію, що в період карантинних обмежень викладачі використовують різноманітні платформи для проведення занять, а також поточного та підсумкового контролю. Навчання в період карантину здійснювалося з використанням дистанційних технологій: Office 365, Zoom, Discord, Skype, Google Classroom, E-mail, Telegram, Viber.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП від 2019 р. дозволяє зробити висновок про відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам чинного Стандарту вищої освіти за спеціальністю Менеджмент, затвердженого наказом МОН України від 29.10.2018 року № 1165. Так, підсумковою формою атестації здобувачів є публічний захист кваліфікаційної роботи. ОП від 2016 р. розроблялася до введення в дію чинного Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю, тому підсумковою формою атестації здобувачів 2016, 2017 та 2018 років набору є кваліфікаційний екзамен за фахом. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти знаходиться на сайті академії <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-atestatsiyu-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity-1.pdf>

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є доступними для всіх учасників освітнього процесу. На сайті ДВНЗ ПДАБА розміщено Положення про організацію освітнього процесу <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>, яким передбачено форми контрольних заходів. В силабусах чітко визначено правила проведення контрольних заходів. При спілкуванні зі здобувачами, було підтверджено, що в рамках кожної дисципліни здійснюються різні форми контролю, які дозволяють встановити рівень засвоєння здобувачем знань, умінь та навичок. Здобувачі освіти підтвердили, що ознайомлені з порядком оскарження результатів контрольних заходів і можливості їх перескладання. Порядок оскарження процедури та

результатів проведення контрольних заходів визначено розділом 4 Стандарту ДВНЗ ПДАБА ОП-05-18 «Положення про контрольні заходи», затвердженого Вченою радою академії 26.12.2018 р., протокол № 5 (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-kontrolni-zahody-1.pdf>) При спілкуванні з експертною групою представники студентського самоврядування відповідного факультету та Академії підтвердили, що керівництво ЗВО залучає їх до участі у розгляді усіх спірних питань, що виникають за участі студентів. При виникненні конфліктних ситуацій здобувачі вищої освіти можуть звернутись до декана з заявою. За даним фактом буде створена комісія, яка прийматиме рішення щодо певної конфліктної ситуації. При спілкуванні зі здобувачами вищої освіти ними зазначено, що таких ситуацій не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ПДАБА популяризує політику академічної доброчесності. На офіційному сайті висвітлено інформацію щодо цієї діяльності <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/z-vstavkami.pdf>. У спілкуванні з членами експертної групи всі учасники освітнього процесу виявили обізнаність та розуміння політики закладу щодо дотримання академічної доброчесності. Під час роботи з нормативними документами Академії, експертною групою було опрацьовано: Кодекс Академічної доброчесності ПДАБА, Положення про комісію з питань етики й академічної доброчесності ПДАБА, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ЗВО ПДАБА, Порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ПДАБА та інші документи, що містяться в загальному доступі https://pgasa.dp.ua/hp/dobrochesnist/np_documents/. При спілкуванні зі здобувачами ОП «Логістика» було з'ясовано, що вони ознайомлені з матеріалами, які розміщені на сайті ПДАБА та встановлено проведення численних заходів, спрямованих на популяризацію академічної доброчесності <https://pgasa.dp.ua/hp/dobrochesnist/opytuvannya/>. У ПДАБА забезпечено перевірку академічних текстів на предмет виявлення плагіату за допомогою ліцензійного програмного забезпечення (Unicheck), що підтверджено як документами про право його використання, так і безпосередньо учасниками освітнього процесу під час онлайн зустрічей з членами експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ДВНЗ ПДАБА передбачено різні форми контролю (поточний та підсумковий контроль та оцінювання залишкових знань), для їх проведення використовуються різноманітні платформи. В Академії діють чіткі механізми захисту прав здобувачів при виникненні конфлікту інтересів чи необ'єктивності викладачів (на ОП таких випадків не було). Питання академічної доброчесності є складовою культури закладу вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Потребують вдосконалення підходи щодо організації та проведення контрольних заходів, зокрема в частині використанні інформаційних систем.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Рівень навчання і викладання за ОП знаходиться на належному рівні, а зазначені слабкі сторони можуть бути усунені в короткі терміни.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Грунтуючись на відомостях про самооцінювання та додатково наданих доказах, які містяться на гугл диску, ЕГ констатує, що ЗВО належним чином обґрунтував та надав раціональне пояснення щодо кожної дисципліни в межах академічної або професійної складової кваліфікації кожного викладача. Встановлено, що 48 викладачів у тому числі 6 докторів наук та 36 кандидатів наук здійснюють реалізацію ОП. Гарант ОП – к.е.н., доц. Шапа Н. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям та програмним результатам навчання. Наприклад, колективом кафедри видано монографію: Логістичне управління бізнес-процесами підприємства: теоретико-методологічні аспекти та інструментарій: монографія (І.Поповиченко, А.Чергата). Завідувач кафедри менеджменту, управління проектами і логістики проф. В.Вечеров за останні 5 років є автором 1 монографії і співавтором 1 монографії за тематикою, що відповідає змісту зазначеної ОП: Деякі питання подальшого розвитку процесного менеджменту підприємств (В Вечеров, О.Лукьянова), Management approach to the implementation of inclusive education); є членом спеціалізованої вченої ради у ПДАБА (08.00.03; 08.00.04; 08.00.05). Проф. В.Божанова є автором 1 навчального посібника: Логістична діяльність підприємства: інновації та інтернет-маркетинг (В.Божанова, Т.Котуранова, Ю.Булєєв, О.Цабій) та співавтором 2 колективних монографій. Проф. В.Млодецький є автором монографії: Методи забезпечення управлінської реалізованості календарних планів зведення об'єктів будівництва, був членом групи експертів Департаменту інноваційного розвитку Дніпровської міської ради по фаховому аналізу матеріалів, поданих у рамках конкурсу проектів та стартапів InnoDnipro, 2018 р. Проф. І.Поповиченко викладала польською мовою (за сумісництвом) 5 фахових дисциплін зі спеціальності Менеджмент у польському ЗВО (WSIU, м. Лодзь). Доц. Н.Шапа є співавтором 2 колективних монографій (Механізм управління адаптацією персоналу до змін у діяльності підприємства: базові компоненти; Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності підприємств) (<https://cutt.ly/Yu5Ife>). Проте слід зазначити, що у більшості викладачів випускової кафедри, та тих, що задіяні в освітньому процесі за ОП відсутні публікації у журналах, що індексуються БД Scopus, WoS. ЕГ констатує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Водночас окремим викладачам групи забезпечення ОП (О.Коваленко, О.Филимонович) рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку наукових статей в рамках ОП, розділів підручників та посібників для дисциплін, які викладаються на ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів відбувається у відповідності до КЗпП, нормативно-правових вимог МОН України та Положення «Про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ДВНЗ ПДАБА від 2019 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-obrannya.pdf>). Під час зустрічей із науково-педагогічними працівниками та представниками відповідних підрозділів ПДАБА було визначено, що конкурсний відбір проводиться мінімум 1 раз на рік, оголошується конкурс у березні-квітні. Викладачі підтвердили прозорість конкурсного відбору та обізнаність з необхідними критеріями для участі у конкурсі (наявність публікацій, стажування тощо). Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. Начальник відділу кадрів Прокоф'єв Б.В. на зустрічі підтвердив багатоступеневу процедуру конкурсного відбору НПП та вплив професійної та дослідницької активності викладача, виконання умов попереднього контракту, пропозицій трудового колективу кафедри на рішення кадрової комісії щодо укладання з ним контракту кадрової комісії. Склад кадрової комісії формується на один календарний рік і затверджується наказом ректора ПДАБА (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/11/Nakaz-547-vid-20.12.2019.pdf>). Експертною групою рекомендовано долучати до організації навчального процесу професіоналів з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої та фахової роботи, а також врахування результатів рейтингування викладачів при проведенні процедури конкурсного відбору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертною групою підтверджується, що ПДАБА активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу передусім при проведенні виробничої практики (АТ «ЮНІКОН», ТОВ «Кекла», ПП «Саллі»), організації освітнього процесу (голови екзаменаційних комісій). Представники роботодавців надають консультації здобувачам під час проходження виробничої практики, що було підтверджено на зустрічах як зі здобувачами, так і з роботодавцями. Співпраця відбувається на етапі розробки та удосконалення ОП «Логістика» шляхом надання рекомендацій та пропозицій (<https://pgasa.dp.ua/discussions/proekt-osvitno-profesijnoyi-programy-svo-pdaba-073b-2020-menedzhment-ta-administruvannya/>), а також на етапі працевлаштування випускників (<https://management.dp.ua/uk/pro-kafedru/vakans-v-d-robotodavts-v/>). Офіційно оформлена співпраця кафедри менеджменту, управління проектами і логістики з 8 стейкхолдерами (ТОВ «Фортуна плюс», ТОВ «Кекла», ПП Саллі, ТОВ «Мультисервіс», ТОВ «Кей Стоун», ВАТ «Геос», ТОВ «Кварц-2006», ТОВ «ТД «Пром-Пол»). Вказані роботодавці запрошуються також до участі в круглих столах, які проводяться у ПДАБА за участю викладачів, здобувачів та абітурієнтів. На сторінці кафедри сайту ПДАБА є вкладка «Відгуки наших здобувачів» (<https://pgasa.dp.ua/selection-committee/speciality/b-menedzhment/b-menedzhment-i-administruvannya/>). Експертною групою рекомендовано залучати представників роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі, до

проведення аудиторних занять. Також слід на сайті університету, кафедри, в соціальних мережах більш активно анонсувати та повідомляти про результати проведених заходів зі стейкхолдерами, інформувати потенційних абітурієнтів про Дні відкритих дверей, які варто проводити як в очній, так і в дистанційній формах, наприклад, за допомогою програми відеоконференцій Zoom. Необхідно також формалізувати співпрацю між викладачами та роботодавцями шляхом організації стажування науково-педагогічного персоналу на виробництві, що підтверджується готовністю останніх до такої взаємодії (напр, генеральним директором АТ «ЮНІКОН» Кононюком О. Ю.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертною групою підтверджується, що викладачі ОП мають практичний досвід роботи. Так, проф. Млодецький В.Р. працював у складі Дніпропетровського регіонального офісу Американо-Українського Проєкту UkrEls у якості завідувача сектором оцінки; проф. Поповиченко працювала інженером-конструктор проєктно-конструкторського відділу Нижньодніпровського трубопрокатного заводу ім. К. Лібкнехта; доц. Клімчук О.О. здійснює наукове консультування підприємств з питань боротьби з шумом на робочих місцях, на прилеглих до виробництва територіях різного функціонального призначення. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що викладач Булеєв Ю.С. є також і представником бізнес середовища, який викладав такі дисципліни, як менеджмент та маркетинг. До участі в проведенні наукових семінарів та майстер-класів кафедра менеджменту, управління проєктами та логістики залучає експертів та фахівців практичної сфери. Так, згідно з графіком проведення таких заходів незалежними експертами виступали: провідний фахівець ТОВ «ІТ-UP» Дудельзак О.Г., засновник консалтингової компанії Лео-Консалтинг Проснічкій О.В.; ІТ-директор мережі магазинів ЕВА Півень В.В.; провідний фахівець ТОВ «Агентство міжнародного співробітництва «Фінанси і розвиток» Лой О.Е.; засновник ТОВ «Айкор-технологі» Білявцев В.В.; менеджер з оцінки ТОВ «Адепт-С» Гненний М.В.; голова правління МГО «Дніпропетровський об'єднаний фонд» Шпірка І.І.; директор з логістики мережі магазинів ЕВА Зінченко С.М. (<https://drive.google.com/drive/folders/1u65tKnI078gQH1z7qCy5eA4fi1q1YNTC>). Однак під час зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти, останні не змогли підтвердити даного факту.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів за ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН. На випусковій кафедрі працює 12 викладачів, серед яких 4 доктори наук, професори та 7 кандидатів наук, доцентів, а також 1 асистент. На кафедрі більше десяти років діє наукова школа з менеджменту і логістики. ЗВО залучає роботодавців до розробки та оновлення ОП. Наявна система підвищення кваліфікації НПП та стимулювання викладачів з підвищення викладацької майстерності. Позитивним моментом є наявність практичного досвіду роботи більшості НПП у контексті викладання дисциплін на ОП. Викладачі ОП мають професійні знання та практичний досвід роботи, що безпосередньо формують необхідні якості у здобувачів освіти за заявленою ОП. Адміністрація ЗВО стимулює професійний розвиток НПП, розвиток викладацької майстерності, використовуючи матеріальні та моральні методи стимулювання. ПДАБА сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. У ЗВО наявні програми академічної мобільності викладачів, зокрема це «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого Вченою радою академії 25.09.2017 р. та введеного в дію наказом від 09.10.2017 р. № 247 (https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/POLOZHENNYA_pro-akademichnu-mobilnist-1.pdf). ННЦ міжнародного співробітництва здійснює політику академії щодо міжнародної співпраці і координації міжнародних академічних обмінів, забезпечує закордонні відрядження студентів та співробітників (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/nncic/>). Під час зустрічі з викладачами було підтверджено факти підвищення кваліфікації, у т.ч. за кордоном (Польщі, Франції) (https://drive.google.com/drive/folders/1H_VaZHWoFQRKorjj2d_6twD26AQLe2i https://drive.google.com/drive/folders/1pSxc5PNWBzDvX55bFXfh_VkBW4WAuMj9). Основними формами підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації у ПДАБА залишаються традиційні: навчання в закладах освіти, що здійснюють підвищення кваліфікації; стажування в інших ЗВО; участь в конференціях та семінарах тощо. Також НПП було підтверджено практику здійснення неформального наставництва досвідченими колегами для нових викладачів. Одним із елементів моніторингу рівня професіоналізму викладача в ПДАБА є система планування та проведення відкритих занять, звітування кафедр за навчальний рік, в тому числі щодо рівня професійної та наукової активності, тощо. На кафедрі менеджменту, управління проєктами і логістики за останні три роки захищено чотири кандидатські дисертації. Керівництво ПДАБА сприяє професійному розвитку НПП, надаючи згоду на проходження стажування, укладаючи відповідні угоди з іншими закладами вищої освіти, організаціями та установами, інформуючи НПП про міжнародні проєкти у сфері вищої освіти (зокрема, Програми ЄС - ERASMUS+), залучаючи викладачів до виконання спільних проєктів, заохочуючи до участі у грантах (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2020/04/Anketa_zayava_NPP.pdf

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів зі стимулювання підвищення фаховості та викладацької майстерності НПП ДВНЗ ПДАБА передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується Статутом ДВНЗ ПДАБА (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf>), Колективним договором між роботодавцем та трудовим колективом (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/05/Koldogovor_2017-2020.pdf), змін і доповнень до Колективного договору на 2017-2020 рр. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/05/Dopolnenyua-2.pdf>), Положенням про преміювання працівників і здобувачів вищої освіти ДВНЗ ПДАБА за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-premiyuvannya-pratsivnykiv-i-zdobuvachiv-vyshhoi-osvity.pdf>). Згідно з положеннями Колективного договору використовуються і методи морального стимулювання: подяки, нагородження почесними грамотами та ін. Під час спілкування з НПП та аналізу документів, які регламентують освітню діяльність ДВНЗ ПДАБА встановлено, що розвиток викладацької майстерності здійснюється здебільшого традиційними засобами через проведення відкритих занять, взаємовідвідування занять з подальшим обговоренням та розповсюдженням передового досвіду для викладання дисциплін освітньої програми. Під час зустрічі з адмінперсоналом та науково-педагогічними працівниками, встановлено, що у 2020 році поступово впроваджується система рейтингування викладачів ДВНЗ ПДАБА.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН. На випусковій кафедрі менеджменту, управління проектами та логістики працює 12 викладачів, серед яких 4 доктори наук, професори та 7 кандидатів наук, доцентів, а також 1 асистент. На кафедрі більше десяти років діє наукова школа з менеджменту і логістики. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до розробки та оновлення ОП. Наявна система підвищення кваліфікації НПП та стимулювання викладачів до підвищення викладацької майстерності. Позитивним моментом є наявність практичного досвіду роботи більшості НПП у контексті викладання дисциплін на ОП. Викладачі ОП мають професійні знання та практичний досвід роботи, що безпосередньо формують необхідні якості у здобувачів освіти за заявленою ОП. Адміністрація ЗВО стимулює професійний розвиток НПП, розвиток викладацької майстерності, використовуючи матеріальні та моральні методи стимулювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Експертною групою рекомендовано долучати до організації навчального процесу професіоналів з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної, творчої та фахової роботи. При проведенні процедури конкурсного відбору до уваги не береться рейтинг викладачів, який лише в цьому навчальному році впроваджується в ЗВО. Рекомендовано прискорити розроблення та впровадження системи рейтингування НПП та процедуру використання результатів рейтингу в системі преміювання та інших видах стимулювання розвитку викладацької майстерності. Відсутність у більшості викладачів випускової кафедри та тих, що задіяні в освітньому процесі за даною ОП наукових публікацій у журналах, що індексуються БД Scopus та WoS. Слабке використання наукового і виробничого потенціалу роботодавців для спільного використання науково-дослідних робіт, а також організації стажування науково-педагогічного персоналу на виробництві. Рекомендовано активізувати формалізування співпраці із роботодавцями.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертною групою встановлено, що професійна кваліфікація викладачів корелюється із освітньою програмою в частині освітніх компонентів. Під час дистанційної експертизи експертною групою підтверджено достовірність представленої ЗВО інформації про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації освітньої програми. ОП має значний рівень узгодженості за всіма підкритеріями критерію 6, а, отже, освітня діяльність за ОП «Логістика» загалом відповідає Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених ОП цілей та ПРН забезпечується за рахунок використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів ЗВО (звіти ректора щодо їх використання розміщено за посиланням: <https://pgasa.dp.ua/academy/official-inform/zvit-rektora/>). Загальна площа території академії 3,9 га. Освітній процес здійснюється в одну зміну. Академія має науково-технічну бібліотеку та 8 читальних залів. Є зона вай фай. В бібліотеці з березня 2019 р. працює репозитарій. Створений електронний каталог академії, працює локальна мережа, яка надає доступ до методичних рекомендацій за навчальними дисциплінами. В бібліотеці функціонує база Ірбіс, створено профілі академії, НПП, наукових видань. Під час резервної зустрічі з представником бібліотеки, ним були продемонстровані наукова періодика, навчально-методичні матеріали (підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації), які забезпечують освітній процес за ОП. За результатами онлайн демонстрації експертною групою встановлено, що навчально-методичне забезпечення за ОП потребує оновлення. Для забезпечення ОП використовуються комп'ютерні класи, які розташовані в аудиторіях академії В-507, 502, 2004, 2005, 2006 та 106. На випусковій кафедрі є власний комп'ютерний клас, який обладнаний 8 комп'ютерами. В аудиторіях 502 та 106 на комп'ютерах встановлені програми (Project Expert, АВК 5, Office 365, Kahoot, Microsoft Office Project, Global Program, SGWin). На питання експертної групи, чи всі програми є ліцензійними, представник відділу технічних засобів, гарант завагалися з відповіддю. Однак до матеріалів, які залучені до гугл диску, співробітниками ПДАБА підтверджено, що програми є ліцензійними (<https://drive.google.com/drive/folders/1LvNxosGow2ITM37uupkYybhZ5H4G3N4i>). Аудиторії кафедр, що забезпечують навчання за ОП, оснащені мультимедійними проектами. В аудиторії 407 розташована інтерактивна дошка <https://cutt.ly/ou5tВН3>. Компактне розташування навчальних корпусів забезпечує мобільність здобувачів при пересуванні академією. Усі корпуси об'єднані переходами. Кафедри економічного факультету розташовані в 13 поверховому корпусі, який обладнаний 4 вантажними ліфтами. В інфраструктуру академії входять 9 гуртожитків (№ 3 – економічного факультету). Усі гуртожитки ДВНЗ ПДАБА розташовані поряд з навчальними корпусами. За словами гаранта ОП та представника ННІОТ технології дистанційного навчання та матеріально-технічна база ННІОТ використовується для здобувачів заочної форми навчання за ОП. В корпусі ННІОТ наявні аудиторні приміщення з новими меблями, комп'ютерні класи з обладнанням та бібліотека. Для освітніх компонент ОП розроблено силабуси та навчально-методичні комплекси дисциплін. На сайті кафедрі наведені силабуси дисциплін (незручність полягає в тому, що представлений весь перелік силабусів дисциплін, а не за окремими ОП та їх рівнями). На гугл диску наведені приклади НМКД за 4 дисциплінами (<https://cutt.ly/ou5tВН3>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На підставі проведених онлайн зустрічей зі здобувачами денної форми навчання, представниками студентської ради, НПП, представниками допоміжних сервісних (структурних) підрозділів (навчального відділу, науково-технічної бібліотеки, дистанційної освіти) було встановлено, що викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до інформаційних ресурсів та відповідної інфраструктури ДВНЗ ПДАБА. Також здобувачі заочної форми за ОП, що акредитується, мають доступ до електронної платформи, де розміщені навчальні матеріали для дистанційної форми навчання (LearningSpace). Як затвердив гарант ОП, здобувачам дистанційної (заочної) форми навчання деканатом економічного факультету надаються логіни і паролі доступу до платформи, а здобувачі денної форми мають доступ за бажанням. Однак експертній групі не були продемонстровані дистанційні курси за ОП. В академії здійснюється впровадження централізованої системи анкетування учасників освітнього процесу щодо виявлення недоліків в організації провадження освітньої діяльності, виявлення їх потреб, інтересів та рівня задоволеності навчальним процесом, культурно-соціальною сферою, матеріально-технічним, інформаційним забезпеченням, рівнем науково-дослідної роботи та комунікацією в академії.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Згідно з ролик, який був продемонстрований експертній групі, ДВНЗ ПДАБА створено сприятливі умови для задоволення основних потреб здобувачів. На території університету діє їдальня, актовка, спортивні зали, басейн та інші об'єкти. Ректор академії запевнив, що всі об'єкти, що використовуються в освітньому середовищі відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, нормам охорони праці та вимогам держаних будівельних норм України (<https://drive.google.com/drive/folders/13RRJP5WTQZWTiqrMhTusD6XqrSD6yW-R>). Для фізичного розвитку здобувачів освіти та викладачів безкоштовно працюють різноманітні спортивні секції (зокрема бадмінтон, теніс та ін.); для культурного розвитку створено музей, діють творчі студії та гуртки. Здобувачі під час відеоконференції підтвердили свою участь в різноманітних гуртках, відвідуванні спортивних секцій та ін. В інфраструктуру академії входять 9 гуртожитків (№ 3 – економічного факультету), що повністю задовольняє потребу в проживанні місцевих здобувачів. В них є кімнати для навчання, відпочинку. Під час спілкування зі здобувачами було встановлено, що в кімнатах гуртожитку № 3 мешкають по 2-3 здобувача. У гуртожитку № 6 розташований профілакторій, № 8 – тренажерна зала. Усі гуртожитки ДВНЗ ПДАБА розташовані поряд з навчальними корпусами. Для забезпечення психологічного здоров'я в ЗВО створено психологічну службу, діяльність якої спрямована на психологічну адаптацію здобувачів вищої освіти та забезпечення психологічного здоров'я

(<https://pgasa.dp.ua/studentu/psihologichna-sluzhba/>). В процесі відеоконференції зі здобувачами за ОП з'ясовано, що в академії сформований сприятливий морально-психологічний клімат; гарант ОП, НПП кафедри, куратори груп всіляко сприяють запобіганню конфліктних ситуацій, реалізують індивідуальний студентоцентризований підхід до кожного здобувача. Важливим медіатором між студентством та адміністрацією ЗВО є органи студентського самоврядування, які діють на рівнях факультету, академії, гуртожитку; представники студентів входять до Вченої ради ДВНЗ ПДАБА та факультету. За результатами перегляду відеоролика та онлайн спілкування зі здобувачами за ОП, експертна група констатує, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та задовольняє їхні потреби та інтереси

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється через структурні підрозділи ПДАБА: деканат економічного факультету (<https://pgasa.dp.ua/selection-committee/speciality/m-menedzhment/m-menedzhment-i-administruvannya/>); кафедри, що забезпечують освітню діяльність за ОП (<https://management.dp.ua/uk/pro-kafedru/grafik-konsultacij-vikladachiv/>, <https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/department/>); науково-технічну бібліотеку (<http://library.pgasa.dp.ua/index.php/en/>); відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/viddil-yakosti-marketyngu-ta-proforiyentatsijnoyi-roboty/>); навчально-виробничий відділ (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/navchalno-vyrobnychyj-viddil/>); ННІ ІОТ (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/viddil-yakosti-marketyngu-ta-proforiyentatsijnoyi-roboty/>); ННЦ міжнародного співробітництва (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/nncic/>); профспілковий комітет (<https://pgasa.dp.ua/academy/gromadski-organizatsiyi/profspilkovij-komitet/>); центр інноваційного розвитку (<http://cru.pgasa.dp.ua/>); психологічну службу (<https://pgasa.dp.ua/studentu/psihologichna-sluzhba/>) та інші. На кожному з перелічених сайтів вказані номери телефонів та електронні адреси. Під час зустрічей зі здобувачами вони надали вичерпну інформацію відносно кураторів академічних груп, процедури вирішення конфліктних ситуацій, можливості отримання психологічної допомоги, системи дистанційного навчання, особливостей навчання під час карантину. Інформаційна взаємодія здобувачів та НПП/співробітників відбувається як за допомогою сайтів підрозділів, так і їхніх сторінок у соціальних мережах. Під час зустрічі з керівником відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи (Грузін Н.В.) нею було окреслено діючі механізми моніторингу та сприяння працевлаштуванню випускників. Керівник профспілкового комітету (Дзюбан О.В.) продемонстрував свою обізнаність щодо вирішення питань соціального і правового захисту студентів, викладачів. Завідувач навчально-наукового центру міжнародного співробітництва (Дегтярьова Ю.В.) розповіла про механізми інформування здобувачів щодо наявних можливостей академічної мобільності та участі у міжнародних проектах (інформаційний стенд, інформаційні листи на кафедри, online розсилка). Голова психологічної служби (Складановська М.Г.) розповіла про можливість отримання індивідуальні консультації з особистих проблем, навела перелік семінарів-тренінгів, круглих столів, які здійснюються психологічною службою

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Вступ та навчання осіб з особливими освітніми потребами регулюються «Правилами прийому до ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» у 2020 році» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/04/2020-PRAVYLA-VMESTE.pdf>) та «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення, під час перебування на території академії» № 110 від 26.02.2019 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Nakaz-vid-26.02.1019g.-110.pdf>). Згідно з відеороликом, який був продемонстрований членам експертної групи, компактне розташування навчальних корпусів забезпечує мобільність здобувачів при пересуванні академією. Усі корпуси об'єднані переходами. Кафедри економічного факультету розташовані в 13-ти поверховому корпусі, який обладнаний 4 вантажними ліфтами (<https://drive.google.com/drive/folders/1lO8OELgV0lnH7-6iGfT7SEi2-gjAFmVQ>). При головному вході до академії є пандус. У процесі спілкування з адміністрацією ЗВО експертною групою встановлено, що в академії створена команда «швидкого реагування» для надання необхідної допомоги при переміщенні осіб з особливими потребами. В ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» Вченою радою затверджено: Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами, 24.12.2019 р., протокол №5 <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/inклюзивne-navchavnyya.pdf>; Концепцію «Реконструкцію будівель ПДАБА. Заходи по доступності будівель для маломобільних груп населення» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/kontseptsiya.-dlya-maksa-pdf.pdf>). Згідно з відеороликом, який був продемонстрований членам експертної групи, відділ навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій ДВНЗ ПДАБА забезпечує доступ здобувачів з особливими освітніми потребами до дистанційних курсів ОП шляхом використання технологій дистанційного навчання (http://izido.pgasa.dp.ua/site/izido_site.nsf/FinEc_UA_BranchMO?OpenPage). Однак експертній групі не було продемонстровано перелік та зміст дистанційних курсів за заявленою ОП. Під час спілкування з гарантом, здобувачами та завідувачем кафедри менеджменту, управління проектами та логістики, встановлено, що на даний час на ОП, яка акредитується, особи з особливими освітніми потребами не навчаються

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентуються Положенням про порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ ПДАБА (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/poryadok-prodtsedury-vregulyuvannya-konflikt-nyh-sytuatsij-1-1.pdf>). Вона є чіткою і зрозумілою і оприлюднена на офіційному сайті ЗВО. За результатами опитування фокус-груп здобувачів, науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування експертною групою з'ясовано, що фактів щодо виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією тощо на даний час не було зафіксовано. Однак, здобувачі вищої освіти за ОП поінформовані, яким чином діяти і куди слід звертатися у разі виникнення подібних ситуацій. Здобувачі ОП відчують сприяння та підтримку з боку викладачів та адміністрації ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище є абсолютно безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти та задовольняє їхні потреби та інтереси. У ДВНЗ ПДАБА діють різноманітні спортивні секції, створено інституційні структури для ефективної взаємодії зі здобувачами щодо питань покращення освітнього середовища. Надаються консультації щодо академічної мобільності. В ЗВО діє психологічна служба та приділяється увага реалізації права на освіту людей з особливими потребами. Конфліктні ситуації мають чіткі шляхи вирішення. ДВНЗ ПДАБА забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатнє забезпечення бібліотеки навчальною літературою, необхідною для навчання за ОП, потребує налагодження співпраці кафедри та бібліотеки у поєднанні з пошуком додаткових джерел фінансування закупівель. Рекомендовано активізувати видавничу діяльність групи забезпечення ОП щодо оновлення навчально-методичної літератури з освітніх компонент ОП

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ДВНЗ ПДАБА забезпечує здобувачів за ОП, яка акредитується, всіма базовими матеріальними ресурсами, необхідними для освітнього процесу, а також приділяє значну увагу наданню освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Академія використовує усі можливі ресурси для покращення освітнього середовища, його адаптації до потреб здобувачів, зокрема з особливими освітніми потребами. Разом з тим, наявні недоліки (недостатні наповненість та оновлення фондів бібліотеки) свідчать про неповну відповідність цьому критерію. Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно з загальноінституційною політикою та за процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, які регулюються Стандартом ОП – 01-19 про розробку освітніх програм зі спеціальностей (<https://bit.ly/2MnVLwS>), який розміщено на сайті ЗВО. Власне розроблення та затвердження ОП регулюється п. 3 Стандарту ОП–01-19. ОП була розроблена та затверджена у 2016 році, надалі переглядалась та оновлювалась у 2017 та 2019 рр. (Витяг з протоколу засідання кафедри про

затвердження ОП 2016 та 2019 рр. та Витяг з протоколу засідання Вченої ради економічного факультету щодо затвердження ОП 2019 р.) (<https://bit.ly/2z3CbTs>). Зміст ОП “Логістика” (компетентностей, ПРН та ОК за ОП) також був переглянутий відповідно до Закону України «Про освіту», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня (наказ МОН від 29.10.2018 р. № 1165) та пропозицій стейкхолдерів. Згідно з п.4 Стандарту ОП–01-19 (<https://bit.ly/2MnVLwS>), моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється з метою оцінювання змісту, цілей, очікуваних результатів навчання, компетентностей ОП, її відповідності вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності, очікувань, потреб і задоволеності здобувачів змістом та процесом навчання, а також якості освітніх послуг. Перегляд та оновлення ОП, наприклад, уточнення структурно-логічної схеми вивчення ОК тощо, здійснюється після завершення підготовки за нормативною складовою та врахування пропозицій здобувачів та інших зацікавлених осіб. Так у 2019 році було оновлено такі ОК: «Основи бізнесу», «Методи прийняття управлінських рішень», «Сучасні інструменти в менеджменті і маркетингу», «Адміністративний менеджмент», «Маркетингові дослідження в логістиці», «Менеджмент», «Маркетинг», «Функціональна логістика», «Стратегія підприємства» та «Основи логістичного бізнесу» (Витяг з протоколу засідання кафедри щодо оновлення змісту окремих ОК - <https://bit.ly/2MnVLwS>). Також зміни до ОП вносяться, схвалюються та затверджуються в порядку, визначеному Стандартом, а відповідальним за внесення відповідних змін та доповнень до ОП є гарант ОП. У ЗВО існує практика публічного обговорення Проєктів ОП через сайт ЗВО (<https://bit.ly/300ybus>), також є можливість публічного обговорення тих ОП, за якими вже здійснюється підготовка здобувачів (<https://bit.ly/2MloNwX>). Наразі, зі слів гаранта ОП та завідувача кафедри, започатковано оновлену систему збору та опрацювання інформації щодо удосконалення ОП через бесіди, опитування, відгуки та анкетування всіх зацікавлених сторін освітнього процесу. Експертною групою під час аналізу наданих документів та зустрічей з гарантом ОП, робочою групою ОП, здобувачами, НПП, роботодавцями та іншими стейкхолдерами було підтверджено, що ОП “Логістика” періодично переглядається та оновлюється відповідно до внутрішніх процедур.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Р Представники органів студентського самоврядування, згідно з п.3 Положення про студентське самоврядування (<https://bit.ly/3dyjhUo>), включені до складу колегіальних органів управління, громадського самоврядування ДВНЗ ПДАБА, тому беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості при обговоренні, затвердженні, перегляді ОП, обговоренні нормативних документів, обговоренні подальшої стратегії та розвитку якості освіти. Здобувачі ОП “Логістика”, в тому числі представники студентського самоврядування, можуть брати участь в перегляді ОП шляхом висловлення конструктивних пропозицій та зауважень. Однак документального підтвердження, щодо участі здобувачів у перегляді та розробленні ОП не було виявлено. В основному наявна практика внесення пропозицій та зауважень від здобувачів ОП в усній формі представникам випускної кафедри, адміністрації ЗВО або членам студентського самоврядування. У ЗВО наявна також практика публічного обговорення ОП, за якими вже здійснюється підготовка (<https://bit.ly/2MloNwX>), таким чином здобувачі можуть вносити свої пропозиції та зауваження. Також відділом якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи проводяться загальні опитування усіх здобувачів щодо визначення задоволеністю якістю ОП в цілому (<https://bit.ly/2AtPj4K>, <https://bit.ly/3gPgsj6>, <https://bit.ly/3eXN8wG>). За результатами опитування оцінюється задоволеність здобувачів ОП та виявляються недоліки ОП, які використовуються для подальшого перегляду ОП. Однак у відкритому доступі на сайті ЗВО немає результатів опитування щодо якості змісту конкретної ОП, результатів навчання, навчальних дисциплін за ОП тощо, результати всіх опитувань представлені у зведеній формі за всіма ОП, які є у ЗВО. Також представники органів студентського самоврядування не змогли навести конкретні приклади, як власне вони були залучені до розроблення та перегляду ОП “Логістика”. В цілому, експерти підтверджують залученість здобувачів до перегляду ОП, в основному пропозиції удосконалення ОП від здобувачів до адміністрації кафедри поступають в усній формі. Також чіткого підтвердження з наведенням конкретних прикладів залучення здобувачів до процесів внутрішнього забезпечення якості через органи студентського самоврядування не було здійснено.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

До періодичного перегляду ОП “Логістика” залучаються роботодавці та інші стейкхолдери, участь яких передбачається Стандартом ОП – 01-19 про розробку освітніх програм зі спеціальностей (<https://bit.ly/2MnVLwS>). ЗВО розглядає роботодавців та інших стейкхолдерів як партнерів у внутрішній системі забезпечення якості. Так у 2019 р роботодавці вносили пропозиції щодо оновлення ОП (<https://bit.ly/3f6Jj11>). Експертною групою під час зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що Кононюк О.Ю. (голова ЕК, генеральний директор АТ «ЮНІКОН») та Крапівін М.О. (директор ТОВ «Кекла») брали участь у перегляді ОП та зробили відповідні рекомендації, в основному їхні пропозиції щодо оновлення ОП стосувались баз практик, а не змісту ОП. Також експертна група не отримала і не почула конкретних прикладів зауважень та рекомендацій, які роботодавці вносили під час обговорення ОП. Також, зі слів завідувача кафедри, роботодавці та інші стейкхолдери періодично залучені до засідань кафедри менеджменту, управління проектами і логістики та неформальних зустрічей для обговорення змісту, ПРН за ОП, баз практики для здобувачів та підписання договорів про співпрацю (<https://bit.ly/2A5WaS3>). Експертами було підтверджено, що роботодавців та інших стейкхолдерів намагаються залучати у процес періодичного перегляду ОП “Логістика”. Роботодавці та стейкхолдери також залучаються до обговорення баз та змісту практик, але конкретних прикладів щодо змін змісту ОП не було отримано.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Інформація щодо кар'єрного шляху здобувачів за ОП “Логістика” відсутня, оскільки випуск за ОП ще не здійснювався. Однак у ЗВО наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників інших ОП, яка здійснюється відділом якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, адже згідно з Положенням про відділ (<https://bit.ly/370ub2b>) на нього покладено функцію моніторингу працевлаштування випускників академії, разом з гарантом ОП, представниками випускової кафедри. Зі слів гаранта ОП та керівника відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи випускова кафедра та відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи підтримують зв'язок з випускниками. Під час зустрічі з випускниками ОП за другим (магістерським) рівнем вищої освіти експертною групою було з'ясовано, що більшість з них працевлаштовані у приватному бізнесі або створили власний бізнес, а деякі працюють в інших державних інституціях. Експертна група підтверджує, що у ЗВО наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості у ЗВО в цілому може адекватно реагувати на недоліки, які були виявлені за ОП. Механізми реакції внутрішньої системи забезпечення якості на недоліки регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3eJD17g>) та Положенням про моніторинг якості освіти (<https://bit.ly/2Bs8UCT>). Згідно з цими Положеннями немає чіткого механізму реагування на виявлені недоліки в ОП, радше в них зазначені загальні принципи організації внутрішньої системи забезпечення якості. Однак завідувач кафедри під час зустрічі зазначив, що механізми та процедури своєчасного реагування на виявлені недоліки розробляються у ЗВО. Проте треба зазначити, що у ЗВО, зокрема на ОП “Логістика”, наявні чіткі механізми протидії академічному плагіату та інформування здобувачів та НПП щодо принципів академічної доброчесності, що регулюються Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://bit.ly/2ZZrUTl>), Кодексом доброчесності ДВНЗ ПДАБА (<https://bit.ly/3o2Q9Ai>). Також активно в напрямку забезпечення академічної доброчесності активно працюють комісія з етики та доброчесності та відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи. Під час зустрічі з головою комісії з етики та доброчесності та керівником відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, експертною групою було виявлено, що задля унеможливлення та усунення недоліків за ОП, здобувачі, НПП та роботодавці проходять постійні анонімні опитування щодо задоволеності якістю освітньої складової, але зазначених результатів опитування на сайті ЗВО у вільному доступі у розділі “Опитування” не було знайдено (<https://bit.ly/2XoOxik>). Однак на сторінці відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи наявні такі результати опитування: <https://bit.ly/2AtPj4K>, <https://bit.ly/3gPg5j6>. Значних недоліків та інших прикладів за ОП “Логістика”, які стосуються реакції внутрішньої системи забезпечення якості, виявлено не було. Наприклад, під час здійснення моніторингу внутрішньої системи забезпечення якістю виявлено розбіжність між наявною нормативною базою академії та сучасним тенденціям розвитку та управління вищою освітою, тому у 2017 році нормативна база була частково оновлена; виникла необхідність у перегляді стратегії ДВНЗ ПДАБА; необхідність у залученні до створення системи якості не лише академічної спільноти, а й інших зацікавлених осіб, тому було запроваджено систему публічного обговорення ОП та систему роботи щодо анкетування учасників освітнього процесу тощо. Зі слів ректора та завідувача кафедри у 2020 році цей процес продовжується. В цілому, експертна група зазначає, що створена система забезпечення якості може вчасно реагувати на виявлені недоліки ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП “Логістика” у ДВНЗ ПДАБА є первинною, тому результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, є відсутніми. Однак, зі слів завідувача кафедри менеджменту, управління проектами і логістики, результати акредитаційних експертиз, які проходили у ЗВО у 2019 - 2020 рр., були обговорені на засіданні Вченої ради академії, а зауваження та рекомендації будуть враховані при удосконаленні та перегляді ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час зустрічі зі здобувачами, НПП, гарантом ОП, головою комісії з етики та доброчесності та керівником відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи було встановлено, що дотримання внутрішнього забезпечення якості вищої освіти не зводиться лише до наявності певних процедур, адже якість освіти

відображається в академічній культурі ЗВО. Зі слів голови комісії з етики та доброчесності ЗВО приділяє увагу популяризації процедур, як з академічної доброчесності, так і загалом дотримання внутрішнього забезпечення якості вищої освіти всіх учасників освітнього процесу. Наприклад, основна інформація щодо забезпечення академічної доброчесності, складу Комісії (<https://bit.ly/3gJxRtz>), процедур врегулювання конфліктних ситуацій (<https://bit.ly/2U4ouIm>), механізмів запобігання та врегулювання академічного плагіату (<https://bit.ly/2ZZrUTl>) та інших навчальних матеріалів для розуміння принципів академічної доброчесності в ЗВО є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://bit.ly/3gPnsfV>). Також у ЗВО відбуваються “Кураторські години”, на яких куратори та НПП знайомлять здобувачів з принципами академічної доброчесності. Також представники Комісії та Відділу якості освіти створюють робочі плани (<https://bit.ly/2XrfzFW>), в яких, наприклад, планують проведення семінарів з академічного письма для НПП та здобувачів тощо. Також на зустрічах зі здобувачами, представники комісії з етики та доброчесності та відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи проводять семінари, тренінги, присвячені дотриманню внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, основам академічного письма та запобігання академічному плагіату. Забезпечення внутрішньої системи забезпечення якості регулюється Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://bit.ly/2ZZrUTl>) від 28.01.2020 р. №6, Кодексом доброчесності ДВНЗ ПДАБА (<https://bit.ly/3o2Q9Ai>) від 05.07.2018 р. №14, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3eJD17g>) від 19.12.2017 р. №7, Положенням про моніторинг якості освіти (<https://bit.ly/2Bs8UCT>) від 19.12.2017 р. №7 та Положенням про анкетування здобувачів вищої освіти (<https://bit.ly/3eJQ88w>) від 24.09.2019 р. №2. Експертна група зазначає, що у ЗВО сформована культура якості вищої освіти, що сприяє розвитку ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група визначила позитивну практику намагання залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до розроблення та перегляду ОП “Логістика”. Позитивною практикою у ЗВО також є збирання та аналіз інформації щодо кар’єрного шляху випускників різними структурними підрозділами, зокрема випусковою кафедрою. Сильною стороною у контексті Критерію 8 є популяризація серед здобувачів та НПП культури якості, яка допомагає сприяти постійному розвитку ОП та освітньо-наукової діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Представники органів студентського самоврядування, здобувачі та роботодавці не змогли пояснити на конкретних прикладах, як вони залучені до процесів розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП “Логістика” та які власне рекомендації вони надавали. Опитування здобувачів відбуваються тільки щодо змісту та рівня задоволеності якістю освітньої складової підготовки загалом за ОП. Рекомендація полягає в запровадженні активної практики опитування не тільки здобувачів, а й НПП та роботодавців, як щодо задоволеності якістю освітніх компонентів та змісту ОП, забезпечення академічної доброчесності, так і наукової складової, базами практики та здобутими практичними навичками.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня діяльність за ОП “Логістика” загалом відповідає Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими. ЗВО дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Здобувачі, роботодавці та інші стейкхолдери в цілому залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. У ЗВО наявна практика збирання та аналізу інформації щодо кар’єрного шляху випускників. Також в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розміщено на офіційному сайті академії (<https://pgasa.dp.ua/>). Вони представлені у таких розділах сайту, як: «Установчі документи та положення», який містить 14 документів (<https://pgasa.dp.ua/academy/official-inform/main-documents/>), «Планування навчального процесу», який містить 30 документів (<https://pgasa.dp.ua/hp/e-doc/polozhennya/>), а також «Доброчесність», який містить 6 документів (https://pgasa.dp.ua/hp/dobrochesnist/np_documents/). Так, права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ДВНЗ ПДАБА (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf>), затвердженим Наказом МОН України 10.02.2017 р. Правила внутрішнього розпорядку для працівників регламентуються «Правилами внутрішнього розпорядку для працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затвердженими конференцією трудового колективу академії 15.05.2015 р. (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/Pravyla-vnutrishnogo-gozrogyadku.pdf>). Порядок розгляду конфліктних ситуацій в освітньому процесі регламентується згідно документу «Порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/poryadok-prodtsedury-vregulyuvannya-konfliktnyh-sytuatsij-1-1.pdf>). Загальні моральні принципи та правила етичної поведінки, якими мають керуватися у своїй діяльності особи, що працюють і навчаються в академії, висвітлено в Кодексі академічної доброчесності (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/z-vstavkami.pdf>). Організаційні засади інклюзивного навчання з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб визначає Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/inklyuzivne-navchavnnua.pdf>). Аналіз зазначених вище документів показав, що правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими. Відповіді стейкхолдерів на перехресні питання свідчать про дотримання під час реалізації ОП правил та процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному веб-сайті ДВНЗ «ПДАБА» створено розділ для громадського обговорення (<https://pgasa.dp.ua/discussions/>). В даному розділі є окрема сторінка для обговорення змісту освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (дата створення 23.08.2019 р., <https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>), а також сторінка для зауважень та пропозицій щодо проекту ОП 2020 року (дата створення 22.05.2020р., <https://pgasa.dp.ua/discussions/proekt-osvitno-profesijnoyi-programy-svo-rdaba-073b-2020-logistyka/>). Надані пропозиції та зауваження надсилаються на електронну адресу гаранта ОП. Під час співбесіди з роботодавцями, представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти за даною ОП було підтверджено їх поінформованість щодо процедури громадського обговорення змісту ОП. Однак слід порекомендувати відобразити пропозиції та зауваження, що надходять від різних груп стейкхолдерів, на офіційному веб-сайті академії. В звіті про самоаналіз подано некоректне посилання на сторінку, на якій містяться зауваження та пропозиції, надані під час попередніх акредитацій (https://pgasa.dp.ua/hp/e-doc/exp_resume-2/).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На веб-сайті академії оприлюднено ОП 2016 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment.pdf>), оновлену ОП 2019 року (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/073-Menedzhment-2-1.pdf>), силабуси освітніх компонент (<https://pgasa.dp.ua/sylabus/logistyka/>). На веб-сторінці Приймальної комісії стосовно спеціальності 073. Менеджмент, ОП «Логістика» (<https://pgasa.dp.ua/selection-committee/speciality/b-menedzhment/b-logistik/>) міститься інформація щодо основних дисциплін, які складають професійну підготовку, основні завдання, які зможе вирішувати випускник в майбутньому, перелік посад, на яких можна працювати після закінчення навчання, а також інформаційні матеріали з освітньої програми. Однак посилання на буклет освітньої програми є некоректним (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/themes/pgasa/assets/selection-doc/booklet/073%20%Do%91%Do%Bo%Do%BA%Do%Bo%Do%BB%Do%Bo%Do%B2%D1%80%20%Do%9B%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%81%D1%82%Do%B8%Do%BA%Do%Bo.pdf>). Також багато з вказаних дисциплін немає у наведеному навчальному плані як 2016, так і 2019 року, зокрема таких, як: «Вантажоперероблення», «Складування», «Управління процесами перевезень», «Проектування логістичних мереж», «Управління ризиками в логістиці», «Планування поставчань», «Управління запасами». Слід також зазначити, що на сайті розміщено силабуси не всіх освітніх компонент, зокрема немає силабусів нормативних компонент «Рейнжиніринг», «Податкове законодавство та оподаткування підприємств», «Інформаційний менеджмент», «Ділові комунікації в менеджменті», «Процесний менеджмент», навчальних та виробничих практики. Рекомендується оприлюднити на сайті навчальний план, за яким навчаються здобувачі вищої освіти. Також бажано розмістити на сайті інформацію щодо вибіркового освітнього компонент, щоб здобувач (особливо одразу після вступу до академії) мав змогу детально з ними ознайомитись та здійснити вибір.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Академія має достатній рівень публічності і прозорості діяльності, що досягається шляхом оприлюднення на офіційному веб-сайті академії документів, які регулюють провадження освітньої діяльності. Це забезпечує відкритість здійснення освітнього процесу за ОП для всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендується оприлюднити на сайті ЗВО навчальний план, за яким навчаються здобувачі вищої освіти; пропозиції та зауваження щодо змісту ОП, що надходять від різних груп стейкхолдерів; перелік вибіркових дисциплін з метою ознайомлення здобувачів з їх змістом; силабуси навчальної та виробничої практик; програми фахових вступних іспитів для тих, хто вступає на ОП на основі диплому молодшого спеціаліста; окремий документ, що визначає порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в академії, а також надання їм академічної відпустки. На сторінці відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/viddil-yakosti-marketyngu-ta-proforyientatsijnoyi-roboty/>) рекомендується більш детально прописати назви розміщених документів (на даний час документи мають назву «Графік», «Положення», «Наказ» тощо). Крім того два документи мають однакою назву «Результати анкетування». Бажано конкретизувати в назві, результати якого саме анкетування подано в документах. Також рекомендується результати анкетування оприлюднювати окремо за кожною ОП, оскільки подані результати опитування загалом за академією не показують, що саме треба покращувати на конкретній ОП. Бажано на сторінці кафедри менеджменту, управління проектами і логістики на офіційному веб-сайті академії (<https://pgasa.dp.ua/department/menedzh/>) надати посилання на особистий сайт кафедри (<https://management.dp.ua/>). Рекомендується оновити інформацію на веб-сторінці Приймальної комісії стосовно спеціальності 073. Менеджмент, ОП «Логістика». Деякі документи подано на сайті двічі в різних розділах. Так, кодекс академічної доброчесності, а також «Порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» розміщено як в розділі «Установчі документи та положення», так і в розділі «Доброчесність»

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Рекомендується оприлюднити на сайті ЗВО навчальний план, за яким навчаються здобувачі вищої освіти; пропозиції та зауваження щодо змісту ОП, що надходять від різних груп стейкхолдерів; перелік вибіркових дисциплін з метою ознайомлення здобувачів з їх змістом; силабуси навчальної та виробничої практик; програми фахових вступних іспитів для тих, хто вступає на ОП на основі диплому молодшого спеціаліста; окремий документ, що визначає порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в академії, а також надання їм академічної відпустки. На сторінці відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи (<https://pgasa.dp.ua/academy/struktura/viddili/viddil-yakosti-marketyngu-ta-proforyientatsijnoyi-roboty/>) рекомендується більш детально прописати назви розміщених документів (на даний час документи мають назву «Графік», «Положення», «Наказ» тощо). Крім того два документи мають однакою назву «Результати анкетування». Бажано конкретизувати в назві, результати якого саме анкетування подано в документах. Також рекомендується результати анкетування оприлюднювати окремо за кожною ОП, оскільки подані результати опитування загалом за академією не показують, що саме треба покращувати на конкретній ОП. Бажано на сторінці кафедри менеджменту, управління проектами і логістики на офіційному веб-сайті академії (<https://pgasa.dp.ua/department/menedzh/>) надати посилання на особистий сайт кафедри (<https://management.dp.ua/>). Рекомендується оновити інформацію на веб-сторінці Приймальної комісії стосовно спеціальності 073. Менеджмент, ОП «Логістика». Деякі документи подано на сайті двічі в різних розділах. Так, кодекс академічної доброчесності, а також «Порядок процедури врегулювання конфліктних ситуацій та розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» розміщено як в розділі «Установчі документи та положення», так і в розділі «Доброчесність»

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ОП відповідає практично всім критеріям оцінювання якості освітньої програми. Підстави для відмови в акредитації відсутні. Фактів подання недостовірних відомостей або перешкоджання роботи експертної групи не було. Процес роботи експертної групи відбувався в чіткій відповідності до узгодженої та затвердженої програми візиту. Доступ до гугл диску членам експертної групи щодо необхідних додаткових документів був наданий своєчасно. Освітній процес за ОП не є фейковим і фактично здійснюється.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Козирєва Олена Вадимівна

Члени експертної групи

Федорова Вікторія Олександрівна

Коверга Сергій В'ячеславович

Скрипнікова Олена Сергіївна